

Febri Intermittenti focum esse in Venis et conferre utramq; Vacuam.
Noberebat Carolus Piso Lotaringus Narcaanus. MDCCXIX.

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS AGITANDA IN SCHOLIS

Medicorum die Iouis vii. Idus. Mart. D. Ioanne Beauchefne, Doctore Medico, moderatore prudentissimo.

An febris intermittenti focus in venis, & vtraque confert vacuatio?

FEBRIS est calor cordis præter naturam: primum & communissimum in hecticam, & hecticam discrimen admittit. Quia verò febrilis calor est ipsemet innatus cordis, triplex huius substantia ut seorsum mutari potest ad igneam, tres quoque essentielles febrium differentias constituit, ephemeram, putridam, & hecticam. Ephemera, & putrida rursus à caloris conditione, qui spiritibus, aut humoribus per corpus diffusis, & in corde contentis, vicemque causæ subeuntibus insidet, plures differentias in agendorum indicatione considerandas accipiunt. Hinc sanguinea febres, pituitosa, biliosa, melancholica. Hinc hæ omnes pro virium robore, humoris quantitate, & qualitate continuæ sunt, aut intermittunt præter sanguineas. Hinc ex intermittentibus quedam singulo quoque die, hæ tertio, ille quarta repetunt, ut cuiusque humoris fert indoles, atque aptitudo temperamento & mole, non occultâ proprietate metienda. Denique constantiam periodorum definit fomes calorisi parti inpressus, similem humorem illi, qui primæ innasione fuit author, afficere natus.

QVI humoris intermittentes committentis facultatis visæ tricris (quæ alia est à ministris naturalibus) separati triplex sit distributio. Etenim partem crassorem modò in vtramque aluum transmitti vomitus, & secessus in principiis accessionum frequentes docent: modò in venis meariis immorari accessionibus quidem ineuntibus superueniens nausea, sitis, anxietas; æstus, & deiectionem feculentam arguunt, quæ verisimile non est relegendi suum iter à partibus carnosæ ad venas remeasse. Ac in urinâ sedimentum, quod est pars materia morbifica, & naturæ victoriam in illam prædicat, quòdque in infimâ regione subsidens non semper melius est eo, quod natat, aut pender, manifeste est venarum opus, ut verè Hippocrati dictum sit, pus alimentum venæ, & arteriæ. Non esse autem partem antecedentis materiæ hinc constat, quòd hæc tantum vitio, aut quantitate peccat à putredine omnino libera.

QUÆ cum ita se habeant, magna ad curationem opportunitates sunt in proclui. Nam curatio, tametsi magnâ ex parte in cessando consistit, & ubi in faciendo est posita, numquam potest perfecta exactè haberi, nec eisdem omnino medicamentis nunquam perfici, & morbo incognito sepe suscipi, cuiusque potest, legitima est à causæ sublatione: quæ si interna, ac tantum causâ sit, copiâ verò ledat, minui postulat, si vitio, emendari; sin autem corrigi nequit, ut res aliena extra corpus reiici. Ita verò causæ habenda est ratio, ut dum circa eam versaris, respicias nonnumquam ipsum affectum. Atqui succi tum demum febres faciunt putridas (sunt enim putridæ ex iam prædictis, quibus non solum curatio per contraria equalia debetur, sed etiam præcautio, quæ causæ moderatur) cum vitione, aut putredine propriam temperiem habent ad calidiorem versam. Vitionis sanè reliqui à flaua bile sunt expertes. Putrent verò omnes à ventilatione prohibita, quæ est obstructionis soboles, ut obstructio multitudinis, ac crassifici succorum. Igitur merito præsens in omni intermittente haberi debet remedium venæ sectio. Nam & reuellit, ac euacuat, & venas laxat, ac omnem transpiratum auget, necnon refrigerat.

VERVM quamquam neutiquam est omittendum hoc polyædalum præsidium, sed semper præmittendum est, cum solum sepe esse satis extinguendo morbo possit, tamen expurgatio rarissime hic prætermittenda est, quæ analogo humori cathartico perficitur, & commode ex iis, quæ deiectionem vomituumque cient temperat. ac quoniam familiaris est expurgatio principii morborum, (sepe enim ante concoctionem, & citra turgentem copiam bene cedit) sed maxime inclinationibus: inter ea tempora putredinem in humores surreptentem arcere, coctionemque iuuare simul idoneis præsidis, crescente quantumvis morbo, & vigente, est operæ pretium. Præstabitur autem vtrumque calidis humidis, illitionibus, balneis tepentibus, potionibus eiusdem generis; sed & putredo prohibebitur incidentibus partim acidis, partim acerbis. Quin inter eadē tempora refrigeratio vtiliter procuranda sepe venit, præsertim missione sanguinis, & alexipharmaca locum habent peropportuna; ne dicam symptomatum habendam rationem. Quibus peractis commotâ iam instituitur purgatio tum per aluū, tum per urinas. Atque ex his efficitur

Febris intermittenti focus esse in venis, & conferre vtramque vacationem.

Asserebat Carolus Pifo Lotharingus Nancæanus. ∞. l. xxix.

